

RAF REYMEN

De acteur Raf Reymen overleed onverwacht op 64-jarige leeftijd, enkele maanden voor zijn pensioen. Hij werd in Gent op 21 januari 1926 als Rafaël van Caeneghem geboren. Zijn opleiding volgde hij aan de Koninklijke Toneelschool en aan het Koninklijk Muziekconservatorium te Gent. Hij begon zijn toneelcarrière bij het reisgezelschap Het Vlaamse Schouwtoneel in het begin van de jaren vijftig. Later stapte hij over naar het Nederlandse Kamertoneel te Antwerpen. In de jaren zestig en in het begin van de jaren zeventig was Raf Reymen werkzaam bij de BRT als acteur, maker van documentaires en realisator. Vanaf 1976 was hij vast aan het NTG verbonden als acteur en vertaler. Ook verzorgde hij enkele regies, waaronder *De Kunststopmeter* bij het BKT enkele jaren geleden. In het NTG werkte hij met regisseurs als Jean-Pierre De Decker, Hugo van den Berghe, Hugo Claus en Dirk Tanghe. Tot zijn voornaamste vertolkingen worden de rol van Edgar in *Dodendans* (Strindberg) en van professor Svebrakov in *Oom Wanja* (Tsjechov) gerekend.

*Raf Reymen in Medea van
Dirk Tanghe, 1988*

HET GEBEUREN

Festival. Terwijl op het festival van Avignon twee Vlaamse producties - "Le poids de la main" van Wim Vandekeybus en de franstalige versie van "Wittgenstein Incorporated" door Johan Leysen - de aandacht trokken, was Vlaanderen in de ban van zomerfestivals. Een greep uit het aanbod: Om de Gentse Feesten een groter cultureel imago te geven, werden ze - met succes - gekoppeld aan het "Eerste Europees Straattheater Festival". Het Europees Figurentheatercentrum organiseerde tegelijkertijd "Figeuro '90", het eerste Europees Figurentheaterfestival. Antwerpen kende het prestigieuze

"Stad aan de Stroom"-project en "Black Box", een artistieke happening voor alternatieve kunstenaars in het Zuiderpershuis. In Brussel vond op initiatief van de Brusselse Executieve het festival "Als de zomer brusselt" plaats. Doel: het culturele imago van de hoofdstad van Europa opvijzelen en promoten. Het totaalprogramma wordt in september afgesloten met "Bruzzle" dat als echt kunstfestival geconcipieerd wordt.

Afscheid. Tijdens de Gentse Feesten nam **Romain Deconinck**, boegbeeld van het Gentse volkstoneel, afscheid van de Minardschouwburg waar hij 50 jaar op de planken had gestaan. Artistiek leider en regisseur

Jos Verbist verlaat Arca wegens oneenigheid met de directie op zakelijk en financieel gebied. Zakelijk leider Jo Decaluwe treurt er alvast niet om: "Al bij al ben ik tevreden dat hij weg is, ik had hem zelf zijn ontslag gegeven" (DM, 29/06/1990). **Ivo van Hove**, artistieke leider van toneelgezelschap De Tijd, volgt Eric Antonis op als directeur van het Zuidelijk Toneel in Eindhoven.

Weerzien. **Maurice Béjart** die in 1988 de Munt verliet en in Lausanne een eigen balletgroep oprichtte, werd door de franstalige gemeenschapsminister van onderwijs en wetenschap Yvan Ylief benaderd om terug te keren. Béjart heeft nog niets beslist, maar gaf wel te kennen dat de

Europese uitstraling van Brussel hem aantrekt. Zijn contract in Lausanne loopt nog tot einde 1991. Er wordt naar een gepaste financiering gezocht.

Het Kaaitheater en het BKT zijn officieel tot het "**Brussels Kaaitheater**" gefusioneerd. Naar het publiek toe blijft de oude naam "Kaaitheater" echter behouden. Na een onderbreking van één jaar start het kunstencentrum in september opnieuw met een internationaal dans-, theater- en muziekprogramma. Het centrum wil zich in een Brusselse context profileren, maar heeft infrastructuurproblemen.

GELEZEN

"Wat moet een acteur zoal? Vooral alles tegelijk doen. Vooral niet teveel op zichzelf betrokken zijn. Zich inleven. Niet gemakzuchtig zijn. Zichzelf leren kennen. Zich voor de wereld interesseren. Het is niet gemakkelijk acteren. Denk dat nooit."

Marjoleine de Vos: "Doe niet wat je denkt dat ik wil dat je doet", in: NRC Handelsblad, 10 augustus 1990.

"Ik kan toch alleen maar aan de mensen zeggen dat theater plezierig is, dat je je niet een hele avond hoeft te vervelen met een duur programmaboekje en een jeton van de vestiaire in je handtas."

Jan Decorte in gesprek met Rudy Vandendaele, in: Humo, 24 juli 1990.

"Wat mij frustrert is dat er in Vlaanderen een desinteresse bestaat voor producten van eigen bodem en dat al die producenten vanachter hun bureau niet in staat blijken om een produkt op een behoorlijke manier en voor een redelijk aantal voorstellingen te verkopen."

Ingrid Devos: "Vaarwel aan het theater?", in: De Morgen, 3 augustus 1990.

"Ik verzet mij tegen dat alles (zakelijk beleid bij Arca, nvdr), nu minister Dewael een poging heeft gedaan om een privé-gezelschap als T.I.L. naar zijn juiste status te verwijzen, al is het alleen maar treurig dat een handjevol filisters opstaat om dat middenstandskraampje te verdedigen en dat de minister moet zwichten."

Jos Verbist in gesprek met Roger Arteel, in: Knack, 27 juni 1990.

"Het subsidiëren van kunst spreekt niet vanzelf. Natuurlijk niet. Er is hooguit sprake van een traditie die het nu redelijk vanzelfsprekend maakt dat de overheid zich met de kunsten bemoeit. [...] Economen hebben zich wel eens op de kunst gestort en geprobeerd iets te ontdekken op grond waarvan je zou kunnen zeggen: vijfhonderd miljoen voor de kunsten en nou is het afgelopen met het debat erover. Maar dat is nooit gelukt. Want zo werkt het niet. Nooit kun je zeggen: nu hebben we het geven van subsidie aan kunst gelegitimeerd. [...] Dat voor het subsidiëren van kunst geen legitimering bestaat, is geen reden om het de kunstenaars zelf maar te laten uitmaken."

Stevijn van Heusden, directeur kunsten bij het ministerie van WVC, in gesprek met Arjen Schreuder, in: NRC Handelsblad, 3 augustus 1990.

"Er moet eigenlijk een wisselwerking zijn tussen cultuur aan de ene kant en economie aan de andere kant. Wij hebben altijd de stelling verdedigd dat cultuur de basiswaarde voor een gezonde economie is. Cultuur genereert creativiteit, als een maatschappij cultuur zou schrappen en verwaarlozen, dan zou daardoor het economische draagvlak worden ondergraven."

Patrick Dewael in gesprek met Frits Schaling, in: NRC Handelsblad, 1 augustus 1990.

Hilde Van Nijen